

Analyse | kraka

20 januar 2017

EU modtager (stadig) lav mediedækning

Af Julie Hassing Nielsen

Dramatiske europapolitiske begivenheder som immigrationskrise, terrortrusler og Eurozonekrise gør det relevant at undersøge, hvorvidt EU modtager lige så meget mediedækning som andet politisk nyhedsmateriale. Dette notat sammenligner mediedækningen af seneste Europa-Parlamentsvalg (EP-valg) med det seneste folketingsvalg og kommunalvalg. Herudover sammenlignes EP-valgdækningen med mediedækningen af det seneste amerikanske præsidentvalg. Mediedækningen af valgkampe, og mere generelt, mediedækningen af politiske forhandlinger er relevant at undersøge, da medierne er den altafgørende kanal, hvormed befolkningerne får viden om politik og dermed information at navigere politik ud fra.

- Mediedækningen af seneste EP-valg er langt lavere end dækningen af seneste folketingsvalg og seneste kommunalvalg. Mediedækning er opgjort i valgkampens sidste tre uger. Danskerne har stemmeret til disse tre valg, og resultatet antyder, at EU valget er dækket relativt svagt.
- Danske mediers dækning af seneste EP-valg i maj 2014 overstiger mediedækningen af det seneste amerikanske præsidentvalg i november 2016, men forskellen er begrænset sammenlignet med forskellen mellem EP valg og de nationale danske valg. Mediedækning er opgjort i valgkampens sidste tre uger. I en 1-årig periode uden for valgkampene overstiger danske mediers dækning af EU-relateret politisk stof den tilsvarende dækning af amerikansk politik, men kun lidt.
- Den svage EU-interesse hos medierne er ikke ny, men bør fortsat forundre, da Danmark politisk udgør en del af EU. Den svage interesse skaber en risiko for, at valg i relation til EU i højere grad afgøres af irrelevante forhold. Det svækker EU's demokratiske legitimitet og ultimativt EU's evne til at samle nationalstaterne i en fælles løsning de store udfordringer, EU står overfor.

Kontakt

Europapolitisk chefanalytiker, Ph.d.
Julie Hassing Nielsen
Tlf. 31 47 99 76
E-mail jhn@kraka.org

Mediedækning væsentligt under valgkampe

1. Mediedækningen af politiske valgkampe

Medierne benævnes ofte som "Den fjerde statsmagt".¹ For langt hovedparten af befolkningen er det det medium, hvorigennem man modtager information om vigtige politiske forhandlinger og udviklinger, herunder også under valgkampe. Det gælder både de skriftlige medier, online medie platforme og TV-nyheder. Mediedækningen af valg og politik er mere generelt en meget væsentlig komponent af demokratiet. Hvis et valg får forholdsvis mere opmærksomhed end andre valg, så kan det have betydning for befolkningens vidensniveau og dermed evne til at stemme i overensstemmelse med egne politiske holdninger.

Medierne har betydning for holdninger

Medierne har stor betydning for den politiske holdningsdannelse. Forskningen på området har igennem mange studier fastslået, at det særligt handler om mediernes prioritering af forskellige politiske områder.² Men også mediernes fremstilling af de forskellige politiske nyheder – den såkaldte "framing" – har stor betydning for befolkningens holdning til en given politisk udvikling eller politik.³

EU modtager meget lidt mediedækning

Traditionelt har europapolitik modtaget meget lidt mediedækning sammenlignet med national politik. Forskningen på feltet viser dog, at der er store forskelle EU-landene imellem. Danmark er i top, når det gælder EU-mediedækningen i sammenligning med andre lande. EU-nyheder dækkes dog primært, når der er tale om store begivenheder. Ellers er EU-stort set usynligt i de fleste EU-landes mediedækning. Herudover viser studier også, at public service kanaler er mere opøgende og proaktive i deres EU-dækning end private nyhedsformidlere.⁴

Massiv mediedækning af amerikansk valg

Mediedækningen af det amerikanske præsidentvalg overgik allerede i månederne inden valgafholdelsen både dækningen af henholdsvis det sidste nationale valg i Frankrig, Tyskland og Storbritannien.⁵ En bekymring kunne her være, at den massive dækning af det amerikanske valg kunne være på bekostning af mediefokus på andre væsentlige politiske aspekter, som har betydning for dansk politik og danske vælgere. Herunder er det relevant at undersøge, om mediedækningen af det amerikanske valg var større end valg, hvor den danske befolkning var stemmeberettigede til – særligt EP-valget.

Får det amerikanske valg mere mediedækning end EP-valget?

Denne analyse sammenligner den danske mediedækning af seneste EP-valg, nationale valg og lokalvalg. Herudover kigger den på om mediedækningen af det seneste amerikanske præsidentvalg overgik mediedækningen af seneste EP-valg. Disse tal sammenholdes med mediedækningen et år efter en valgkamp afslutning, når det gælder amerikansk politik og Europapolitik.

2. Mediedækningen af det seneste EP-valg, nationale og lokale valg samt amerikanske præsidentvalg

Det seneste EP-valg fandt sted d. 25 maj 2014. Det seneste folketingsvalg fandt sted d. 18 juni 2015. Det seneste kommunalvalg fandt sted d. 19 november 2013. Det seneste amerikanske præsidentvalg fandt sted d. 8 november 2016. Figur 1 viser antallet af mediehits tre

¹ <http://www.emu.dk/modul/mediernes-magt-den-4-statsmagt> (hjemmeside konsulteret d. 24 november 2016)

² Lyengar, S, Peters, M. D. & D.R. Kinder (1982) "Experimental Demonstrations of the "Not-So-Minimal" Consequences of Television News Programs" in *American Political Science Review*, vol. 76(4), 848-858

³ Nelson, T. E., Clawson, R. A. & Z. M. Oxley (1997) "Media Framing of a Civil liberties Conflict and Its Effect on Tolerance" in *American Political Science Review*, vol. 91(3), 567-583

⁴ de Vreese, C.h. (2001) "Europe" in the News: A Cross-National Comparative Study of the News Coverage of Key EU Events in *European Union Politics*, vol. 2(3), 283-307

⁵ <http://journalisten.dk/saa-massiv-er-daekningen-af-det-amerikanske-valg> (hjemmeside konsulteret d. 24 november 2016)

uger inden det seneste EP-valg, det seneste amerikanske præsidentvalg og det seneste folketingsvalg og kommunalvalg.

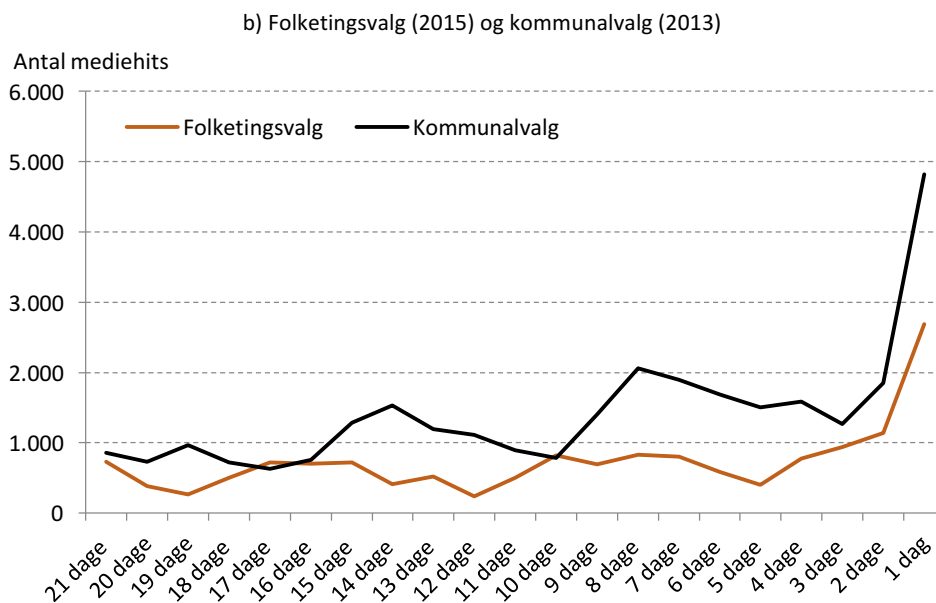
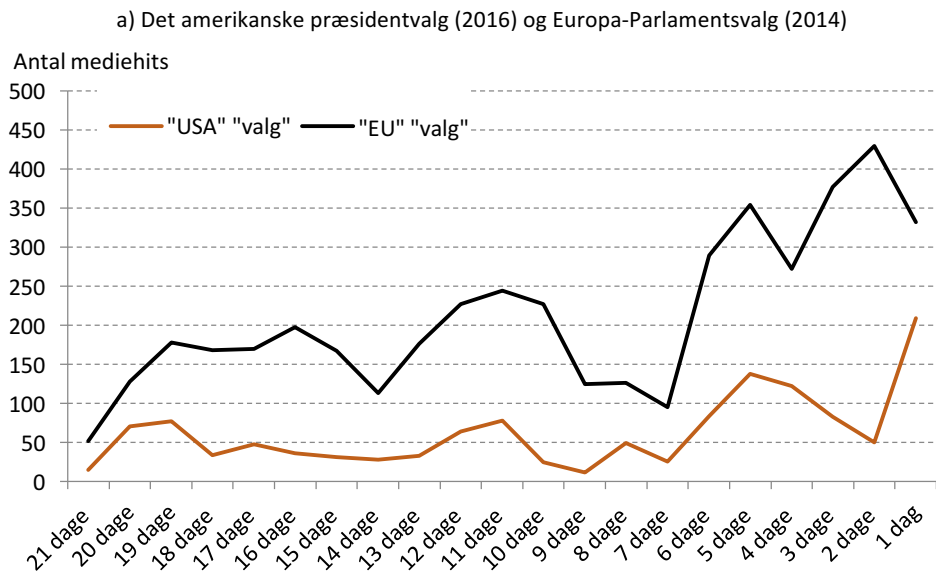
EP-valg fik mindre mediedækning

EP-valg modtager mindre valgdækning end både folketingsvalg og kommunalvalg. I Figur 1 ses, at EP-valget i valgkampens sidste 3 uger ikke kommer over 450 daglige mediehits fordelt på alle danske medier. Til sammenligning kommer mediehits for både folketingsvalget og kommunalvalget op over mere end 1000 hits i valgkampens sidste dage.

EP-valg fik mere mediedækning end amerikansk valg

Det seneste amerikanske præsidentvalg modtog ikke højere mediedækning end det seneste EP-valg. Figur 1 viser antallet af mediehits de sidste tre uger af valgkampen under EP-valget og den amerikanske præsidentvalgkamp. Som det ses, lå den europapolitiske valgdækningen målt i antal mediehits i hele perioden over mediedækningen af den amerikanske valgkamp i den tilsvarende periode. I begge valgkampe modtog de sidste syv dage af valgkampen markant mere mediedækning end den resterende periode.

Figur 1 Antal mediehits i de sidste 3 uger inden diverse valg

Anm.: Figuren viser udviklingen for søgetermerne "EU" "valg"; "USA" "Valg"; "Kommunalvalg" og "Folketingsvalg" tre uger før det amerikanske præsidentvalg og seneste EP-valg.
 Kilde: Infomedia

Kommunalvalg får mest mediedækning

Figur 1 viser også, at kommunalvalget er det valg, som modtager mest mediedækning. Særligt de seneste 8 dage inden valgholdelsen bliver kommunalvalget massivt dækket. Her overgår dækningen af kommunalvalget dækningen af folketingsvalgene. Dermed er kommunalvalg den valghandling, som får mest mediedækning i Danmark. Det er dog vigtigt her at huske på, at mediesøgningen medtager alle lokale medier, som ofte bringer nyheder om lokalvalg og mindre hyppigt om nationale valg, EP-valg og udenlandske valg.

Boks 1 Metode for undersøgelse af mediehits

Figur 1 viser antal mediehits af alle inkluderede dagblade og nyhedsmedier i Infomedias database. Søgningen er på henholdsvis "EU" og "valg" i samme mediedækning, men ikke nødvendigvis samlet eller i samme rækkefølge. Tilsvarende for det amerikanske præsidentvalg er termerne "USA" og "valg" i samme mediedækning, men ikke nødvendigvis i samlet eller i samme rækkefølge. Herudover indeholder figuren resultater fra seneste kommunalvalg og folketingsvalg. Her er søgetermerne "folketingsvalg" og "kommunalvalg".

Perioden dækker antal mediehits fra d. 4 maj 2014 til og med d. 24 maj 2014 (tre uger inden det sidst afholdte EP-valg); d. 18 oktober 2016 til d. 7 november 2016 (tre uger inden det sidst afholdte amerikansk præsidentvalg); d. 28 oktober til d. 18 november 2013 (tre uger inden det sidst afholdte kommunalvalg), og d. 27 maj 2015 til d. 17 juni 2015 (tre uger inden sidst afholdte folketingsvalg).

Figur 2 viser antal mediehits af alle inkluderede dagblade og nyhedsmedier i Infomedias database. Søgningen er på henholdsvis "EU" og "politik" i samme mediedækning, men ikke nødvendigvis samlet eller i samme rækkefølge. Tilsvarende er medieinteressen for amerikansk politik fundet ved søgetermerne "USA" og "politik" i samme mediedækning, men ikke nødvendigvis samlet eller i den rækkefølge. Perioden dækker året efter det forrige amerikanske præsidentvalg (d. 6 november 2012) og det seneste EP-valg (d. 25 maj 2014).

Analysen er sensitiv for søgetermer. Dvs. man ville få andre resultater, hvis andre søgeord ville blive brugt. Det kan påvirke resultatet. Herudover er den amerikanske valgkamp kontekst anderledes i 2016, idet den var stærkt båret af en karismatisk og populistisk kandidat, hvis udtalelser ofte var så skelsættende, at det kan forventes de fik yderligere mediedækning. Endelig bør man også huske på, at valghandlingerne (dvs. det amerikanske valg, EP-valget, lokale og nationale valg) har mange karakteristika, som gør dem særegne og dermed er de ikke 100% sammenlignelige. Man bør læse analysens resultater i lyset heraf.

Mediedækningen i året efter et valg

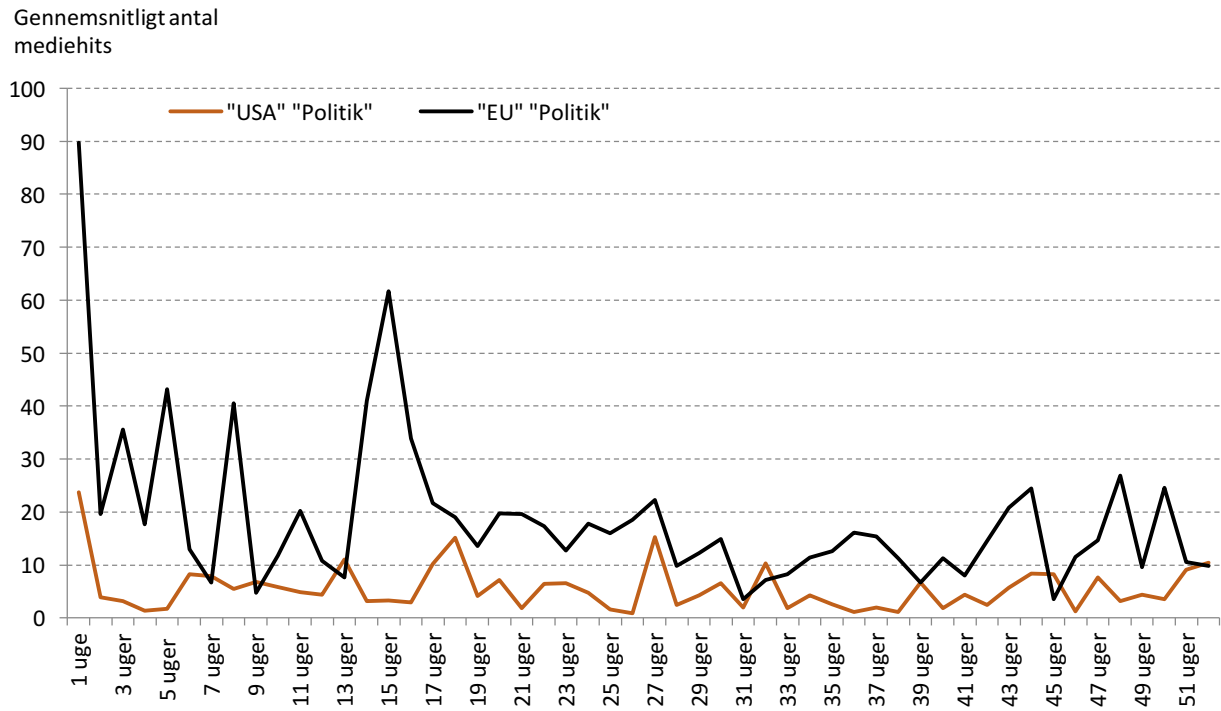
Det er forventeligt, at politiske institutioner modtager mere mediedækning under en valgkamp. Men hvad med det generelle niveau af mediedækningen af henholdsvis amerikansk og europæisk politik. Ofte kritiseres danske medier for manglende mediedækning af særligt europapolitik.⁶ Betyder det, at amerikansk politik eksempelvis får mere mediedækning end europapolitik?

EU-politik modtager gennemsnitligt mest mediedækning

Europapolitik modtager generelt mere mediedækning end amerikansk politik i året efter en valgkamp er afsluttet. Figur 2 viser antallet af mediehits efter henholdsvis det forrige amerikanske præsidentvalg (2012) og det seneste EP-valg (2014). Figuren viser klart, at europapolitik får langt mere dækning end amerikansk politik, selvom der naturligvis er perioder, hvor aktuelt politisk stof betyder en forøget mediedækning af både europapolitisk og amerikansk politik.

⁶ For mere information om betydningen af mediedækningen af EP-valg se Desmet, P. van Spanje, J. & de Vreese, C.H. (2015) "Discussing the democratic deficit: effects of media and interpersonal communication on satisfaction with democracy in the European Union" in *International Journal of Communication*, Vol. 9. 3177-3198

Figur 2 Antal mediehits i det følgende år efter det amerikanske præsidentvalg (2012) og EP-valget (2014), ugentligt gennemsnit.

Anm.: Figuren viser udviklingen for søgetermene "EU" "politik" og "USA" "politik" i året efter det amerikanske præsidentvalg og seneste EP-valg. Antallet af mediehits er beregnet som et ugentligt gennemsnit.

Kilde: Infomedia